

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **nezl. X**, zast. zákonnou zástupkyní Y, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2024, č. j. 20 A 28/2023-49, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 3. 8. 2023, č. j. MV-113999-5/SO-2023.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **3 (tří) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku

1000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 1. 4. 2022 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR, kterou Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 25. 1. 2023, č. j. OAM-19374-7/DP-2022, s odkazem na § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítlo a platnost povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužilo. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že pominuly důvody, pro které bylo povolení vydáno.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 8. 2023, č. j. MV-113999-5/SO-2023, zamítla a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila.

[3] Žalobce následně podal proti rozhodnutí žalované žalobu spojenou s návrhem na přiznání jejího odkladného účinku. Městský soud v Praze nejprve usnesením ze dne 2. 10. 2023, č. j. 20 A 28/2023-28, zamítl návrh na přiznání odkladného účinku žaloby a následně rozsudkem ze dne 30. 9. 2024, č. j. 20 A 28/2023-49, zamítl jako nedůvodnou rovněž samotnou žalobu.

[4] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jehož odůvodnění následně doplnil na výzvu Nejvyššího správního soudu.

[5] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňuje tím, že by v případě jeho nepřiznání musel vycestovat do země původu, kde nemá žádné vazby a nikdy tam nebyl. Stěžovatel od svého narození neopustil území České republiky, navštěvoval zde mateřskou školu, kde se bez problémů začlenil do kolektivu, a v současnosti navštěvuje první třídu základní školy. Jiný život než v České republice nepoznal a vytvořil si zde vazby se svými vrstevníky. V zemi původu nikoho nezná, žije tam pouze jeho prarodiče, kteří mu však nemohou nahradit vrstevníky. Stěžovatelova matka má navíc se svými rodiči špatné vztahy, které se ještě zhoršily po začátku ruské agrese vůči Ukrajině. Stěžovatelova matka s politikou Ruska dlouhodobě nesouhlasí a návrat do země původu vnímá jako hrozbu. V kasační stížnosti stěžovatel zmínil, že svého otce nikdy neviděl, neboť ten byl v roce 2018 v rámci extradičního řízení vydán do Ruska, kde byl odsouzen a vykonal trest, přičemž stěžovatelova matka se s ním rozvedla a zpřetrhala veškeré vazby.

[6] Žalovaná ve svém vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti navrhl, aby odkladný účinek přiznán nebyl. Zdůraznila, že stěžovatelově matce bylo pravomocným rozhodnutím uloženo správní vyhoštění. Pokud je tedy stěžovatelova matka povinna opustit území České republiky a jeho otec zde nepobývá, není vzhledem ke stěžovatelovu věku důvodné přiznat kasační stížnosti odkladný účinek, neboť by zde stejně sám pobývat nemohl. Žalovaná navíc považuje přiznání odkladného účinku za rozporné s veřejným zájmem na tom, aby na území České republiky nepobývali cizinci, kteří k tomu nejsou oprávněni.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského (městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

pokračování

[10] Stěžovatel by sice mohl být k vycestování mimo území České republiky bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o jeho správním vyhoštění, Nejvyšší správní soud však opakovaně judikoval, že tato skutečnost nemůže být důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejít případné tvrzené újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu.

[11] Nejvyšší správní soud tedy vycházel z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků žalobou napadeného rozhodnutí do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a vycestovat do země původu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že by stěžovateli v důsledku napadených rozhodnutí vznikla nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Stěžovatel se narodil na území České republiky a vzhledem ke svému věku si ke zdejšímu prostředí jistě vytvořil vazby, jejichž zpretrhání by mu způsobilo závažnou újmu. Navštěvoval zde mateřskou školku a v současnosti plní povinnou školní docházku, která by jeho vycestováním byla znemožněna. Ze spisu není patrné, že by setrváním stěžovatele na území České republiky do doby rozhodnutí o kasační stížnosti mohla vzniknout újma jiným osobám.

[13] Žalované nelze přisvědčit, tvrdí-li, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemůže splnit svůj účel, neboť se na území České republiky nebude mít o stěžovatele kdo postarat. Na věc je nutné nahlížet opačným způsobem. Pokud je z okolností projednávané věci patrné, že by nezletilému stěžovateli vznikla jeho vycestováním do země původu nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, pak tato skutečnost představuje důvod pro jeho setrvání na území ČR. Tato okolnost pak může být relevantní také ve vztahu k možnosti vycestování stěžovatelova zákonného zástupce, který je o něj povinen pečovat. Skutečnost, že by se o sebe stěžovatel nedokázal sám postarat, totiž nic nemění na újmě, která mu hrozí v případě návratu do země původu a které je nutno předejít přiznáním odkladného účinku žaloby či kasační stížnosti. Stěžovatelova matka navíc podala v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Azs 255/2024 návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, kterou podala proti rozsudku městského soudu ve věci neprodloužení doby platnosti jejího povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR. Nelze tedy předjímat, jak bude o této žádosti rozhodnuto.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, když dospěl

k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu pouze nízké intenzity. V případě stěžovatele nedošlo k jeho správnímu vyhoštění, ale pouze k neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění s odůvodněním, že pominuly důvody, pro které bylo povolení uděleno. Vzhledem k věku stěžovatele si lze jen stěží představit, že by jeho setrvání na území České republiky do doby rozhodnutí o kasační stížnosti ohrožovalo bezpečnost státu, životy či zdraví osob, které zde pobývají, nebo jiné obdobně významné hodnoty.

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že městský soud v předcházejícím řízení zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby. Přiznání odkladného účinku pouze vůči rozsudku městského soudu by tedy za dané situace nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované.

[16] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí meritorní posouzení věci.

[17] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II.), vycházel soud ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, zejm. bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[18] Soudní poplatek lze zaplatit:

- vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: 1050527624.

Poučení:

pokračování

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V případě placení kolgovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude přistoupeno k jeho vymáhání.

V Brně dne 13. listopadu 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu

Nejvyššímu správnímu soudu zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

Ke sp. zn.: 5 Azs 276/2024

podpis.....

Místo pro nalepení kolkových známek: